

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Aniol Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkim niedzielnym“ — w ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnośnikiem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.60 zł., — przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w składzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowa konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. pocz. 53

Chojnice, czwartek 3 marca 1927 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 linowej od wiersza mm. lub jego miejsce 15 gr, na 3-ej stronie 6 lin. 25 gr, na 2-ej stronie 6 lin. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. Za tłumaczenie i ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Znowu te same troski.

Niedawno jeszcze, gdy zastanawialiśmy się nad położeniem gospodarstwa kraju, obawy nasze z powodu wrażliwości drożyzny (o 12 procent od września) oraz liczby ludzi bez pracy (o blisko 60 tys. w temże czasie) łagodził nieco ten wygląd, że mieliśmy bilans handlowy czynny — czyli że wywóz nasz przewyższał odpowiednio przywóz towarów obcych. Tym sposobem zawsze jeszcze mogliśmy nasze zobowiązania zagraniczne pokrywać z przewyżką wywozu nad przywozem, wobec czego tak długo też naszej walucie nie mogło zagrażać żadne niebezpieczeństwo.

Nasz bilans handlowy zaś możemy uważać za czynny, jeżeli wywóz nasz przewyższa dowóz towarów obcych o mniej więcej 20 milionów złotych, bo tyle potrzeba nam jeszcze do pokrycia stałych naszych zobowiązań zagranicą. Tymczasem przekonujemy się z ostatniego wykazu statystycznego, że za ubiegły miesiąc styczeń już ta przewyżka wynosiła tylko 7 mil. złotych i że od lipca z. r. różnica między wywozem a przywozem stale maleje. Czyli innymi słowy, dzisiaj powoli i ten wzgląd już zanika, a troska o naszą równowagę gospodarczą i finansową zaczyna się znowu wybijać na czoło wszelkich naszych kłopotów.

Otóż zaledwie Sejm uchwalił powiększony znacznie w porównaniu z rokiem ubiegłym budżet państwa, gdy już nadchodzi jedna po drugiej niepomyślna wieści:

o kryzysie w przemyśle węglowym, któremu daje się we znaki zmniejszony popyt z chwilą, gdy ustał strajk górniczy w Anglii,

dalej o ruchu zarobkowym w naszych ośrodkach przemysłowych wskutek wzrostu drożyzny i stąd niemożności wyzycia z obecnych zarobków,

a na koniec teraz jeszcze o zagrożonym bilansie handlowym.

Ze zestawienia za rok ubiegły wynika natomiast, iż rok temu jeszcze w styczniu wynosiła przewyżka wywozu naszego nad przywozem przeszło 61 mil. zł. W lipcu było jeszcze 55 milionów, a w styczniu r. b. już tylko — 7 mil. zł. I stwierdzić tu trzeba, że nie zmniejszył się przytem bynajmniej nasz wywóz, nawet przeciwnie wzrósł za cały rok o 5 milionów zł, ale zato przywóz towarów obcych do kraju mimo wojny handlowej z Niemcami wzmógł się stosunkowo bardzo znacznie, bo o przeszło 60 milionów złotych. O tyle więc byliśmy nieoszczędni i tem się też głównie tłumaczy niekorzystny obecnie stan naszego bilansu handlowego.

Zlekceważona po przewrocie majowym zasada oszczędzania na każdym kroku, na której budował swój program gospodarczy i finansowy p. minister Dziedziuchowski w ten sposób zaczęła się już mścić, a niewątpliwie pomści się jeszcze więcej, jeżeli zawczasu nie nawrócimy na drogę właściwą. Przed takimże następstwami ostrzegano rząd obecny już nieraz i gdyby nie strejk angielski, to z pewnością byłyby się one uwydatniły już o wiele wcześniej.

W tym samym czasie przed rokiem co prawda na rzekaliśmy również na trudne warunki bytu, mianowicie zaś narzekali ci wszyscy, którzy pozostają na żołdzie państwowym. Różnica w tem tylko, że wówczas został zatamowany wzrost drożyzny, i nadzieja znowu poczęła w nas powoli jakoś wstępować. Dzisiaj natomiast, mimo przywrócenia obciętych procentów z pensyj urzędniczych, położenie tych właśnie sfer nietylko że wcale się nie poprawiło, ale przeciwnie nieustanny wzrost drożyzny każe im znowu z obawą patrzeć w przyszłość. A przecież czas ubiegły od maja i żniw przeszłych był gospodarczo daleko korzystniejszy, niż ten, jaki mamy jeszcze przed sobą, aż do przyszłych zbiorów. Już dzisiaj słyszymy też o budzącym się naogół ruchu zarobkowym, który niewątpliwie przyniesie jakieś choćby niewielkie podwyższenie zarobków i temsamem znowu spowoduje podrożenie wszelkiej produkcji itd. Znamy przecież z doświadczeń dawniejszych aż nazbyt dobrze to błędne koło, które najgorzej raz tylko poruszy.

I w to błędne koło weszły znowu rządy pomajowe, pozbawione jakiegokolwiek programu gospodarczego, gdy przestały jaknajskrupulatniej oszczędzać. Wyjście z tej trudnej sytuacji, zdaje się, widzą jedynie w użyciu skłanu pożyczki zagranicznej i czynią też w tym celu już nawet dość usilne starania. Jednakże widoki są po temu, jak dotąd, bardzo niewielkie.

Rząd litewski przeczy pogłoskom o rokowaniach polsko-litewskich.

Z sejmu i senatu. Zgon posłanki. Będziemy wnet mówili po hebrajsku. O reformę reformy rolnej. Nowy biskup łódzki. — Usiłowany zamach komunistyczny w Austrii.

Rząd litewski zaprzecza urzędowo wszystkim wiadomościom, jakie ukazały się ostatnio o rzekomych rokowaniach polsko litewskich, w sprawie Wilna. „Litwuś“ pisze, że kwestja rokowań zależy od zmiany stanowiska rządu polskiego i że wobec tego sprawa ta znajduje się obecnie w stanie beznadziejnym.

„Revolucja“ majowa nie pozostała bez owoców dla Żydów. „Monitor Polski“ przynosi okólnik ministra spraw wewnętrznych, dotyczący używania języka żydowskiego (żargonu) i hebrajskiego na zgromadzeniach publicznych na całym terenie państwa.

Zgon posłanki Sokolnickiej. Dnia 27 lutego br. zmarła w Poznaniu posłanka Z. L. N. s. p. Zofia Sokolnicka. Zmarła piastowała godność posła do sejmu od roku 1919 i głównie pracowała w komisji oświatowej. Pogrzeb śp. Z. Sokolnickiej odbędzie się w Poznaniu dnia 3 bm.

Z sejmu i senatu. Tydzień bieżący będzie w pracach parlamentarnych bardzo ożywiony. We wtorek rozpoczyna senat dyskusję budżetową, która potwa do połowy miesiąca.

Sejm zebrał się we wtorek dla załatwienia spraw bieżących. Obradowała komisja konstytucyjna nad ustawą o zgromadzeniach i wotkiem PPS. o zmianę Konstytucji, we środę zaś nad ordynacją wyborczą.

Porozumiewanie w sprawie reformy rolnej. W gmachu prezydium Rady ministrów odbyła się pod przewodnictwem p. wicepremiera Bartla konferencja przedstawicieli drobnego rolnictwa. — Tematem konferencji były dwa zagadnienia. Sprawa reformy rolnej oraz sprawa spółdzielczości rolnej.

Wygłoszono szereg referatów, po których wywiązała się ożywiona dyskusja. Przebieg dyskusji uwi-

doznał, iż istnieje możliwość uwzględnienia stanowiska większej własności ziemskiej i drobnej własności.

Sledztwo w sprawie gen. Zymirskiego zostało ukończone. Urząd prokuratorski przygotowuje obecnie akt oskarżenia, w którym gen. Zymirskiemu zarzucane jest popełnianie nadużyć przy zakupach dla wojska spełnianych przez podległe gen. Z. departamenty.

Mianowanie biskupa sufragana łódzkiego. Ojciec święty mianował biskupem sufraganem w Łodzi ks. dr. Kazimierza Tomczaka, prof. seminarjum warszawskiego. Ks. biskup nominat urodził się w r. 1883 w województwie łódzkim, ukończył gimnazjum O. O. Jezuitów w Chyrowie, akademję duchowną w Petersburgu, poczem był wikariuszem przy ks. Tymienieckim, obecnym pasterczu diecezji łódzkiej. Od r. 1911 jest profesorem w seminarjum warszawskim.

Czechosłowacja chce uznać rządy bolszewickie w Rosji pod względem prawnym.

Węgrom i Austrii groził przewrót komunistyczny. W związku z wykryciem komunistycznego spisku na Węgrzech aresztowano 72 osób m. in. przywódzcę niejakiego Szanto, który planował zamach w Austrii na dzień 21 marca. Jak się okazuje Szanto jak również jego pięciu towarzyszy pobierali od Sowieców gażę w wysokości 2.000 dolarów miesięcznie i różne wielkie sumy na cele agitacyjne. Akt oskarżenia zarzuca Szanto, że ten w czasie dyktatury komunistycznej na Węgrzech kazał rozstrzelać szereg oficerów.

W Chinach oczekują pierwszych walk pod Szanghajem we środę.

Któż bowiem może nam dzisiaj pożyczyć pieniędzy? Cuius jedyne Ameryka. Ta jednak prędzej byłaby pewnie coś pożyczyla temu rządowi, który chciał przez oszczędność i ograniczenie budżetu dojść do uporządkowania naszych stosunków gospodarczych. A zresztą Ameryka, jak to się niedawno wyraził jeden z ekonomistów niemieckich, dałaby nam może jakąś pożyczkę, ale za pośrednictwem i poręczeniem Niemiec, które dzisiaj głównie zasilają swoim kapitałem, wierząc w ich przyszłość gospodarczą. Niemcom zaś trzeboby za to zapłacić ustępstwami gospodarczymi i politycznymi, na co one już oddawna czują.

Co natomiast sądzić o pogłosce, jaka się pojawiła w tych dniach, że ewentualnie Anglia byłaby skłonna nam pożyczyć 150 milionów dolarów? Narazie i w Anglii przecież się nie przelewa. Chyba, że w związku ze swoimi kłopotami na Wschodzie miałaby ona jakieś specjalne wyrachowanie i owa pogłoska jest tutaj niejako balonem próbnym. Ale to są sprawy aż nadto niebezpieczne i my takim kosztem pożyczki chcieć nie możemy.

Wiadomości z Polski i ze świata.

Przed koronacją obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej. J. E. ks. arcybiskup Jajbrzykowski podczas swego pobytu w Rzymie przedstawił Ojcu św. umotywowane podanie duchowieństwa i wiernych m. Wilna o pozwolenie dokonania uroczystej koronacji obrazu Matki Boskiej w Ostrej Bramie. Przychylny stosunek Apostolskiej Stolicy do powyższego projektu pozwala przypuszczać, że odpowiednia bulla papieska niezadługo nadejdzie do Wilna. Ze względu na konieczność poczynienia niezbędnych przygotowań, termin uroczystości określono na koniec czerwca br., równocześnie z dorocznym zjazdem dostojników Kościoła, mającym się odbyć w Wilnie.

Prawdziwe oblicze masonów. Warszawski Komisarjat Rządu skonfiskował odezwę Ligi obrony praw człowieka i obywatela wydaną w sprawie akcji komunistycznej „błatego terroru“ w Polsce.

W odezwie tej jest cały szereg ostroredagowanych zarzutów przeciwko wzięciemu polskiemu i sądom polskim.

Odezwe między innymi podpisali: postowie Thugutt i Smlarowski, sen. Posner, adwokat Berenson, Jan Dąbrowski, Szumański, dr. Kikiewicz, Litmanowski Andrzej Strug i Karol Irzykowski. Andrzej Strug, znany socjalistyczny powieściopisarz, w niedzielę uderowany został nagrodą im. Orzeszkowej. Jaki dziwny zbieg okoliczności!

„Ekspres“ i „Kurjer Czerwony“ skazany. Czerwony brukowiec od czasu do czasu poczynił prowadzenie oszczerczej kampanji przeciwko tej lub innej osobie. Prowadził ją zazwyczaj dotąd dopóki nie wda się w to prokuratura. Redaktor „Kurjera Czerwonego“ p. Henryk Butkiewicz w czasie gdy wiceprezydent miasta dr. Iłski wyjechał na urlop do Włoch, rozpoczął przeciwko niemu brudną, pełną inwektyw naganek. Pisał tedy „Czerwoniak“ jak to p. Iłski „bawi w palmowych gajach ojczyzny Mussoliniego“ a tu zostawił budżet teatrów z milionową dziurą, jak to na komisji zostało wykryte jak to p. Iłski sfalszował budżet wykazując 50 proc. frekwencji, miał istotnych 30 proc. itd. itd.

Za te oszczerstwa prokurator pociągnął p. Butkiewicza do odpowiedzialności. Jako świadek stanął w tej sprawie prócz wiceprezyd. Iłskiego, b. dyrektor teatrów miejskich Rostkowski, oraz radny Szczypliński z PPS. Sąd Okręgowy po wysłuchaniu przemówienia prokuratora Dochy i obrońcy nieobecnego oskarżonego skazał p. Butkiewicza na 3 miesiące więzienia i 1200 zł. grzywny za zniesławienie w druku Tegoż dnia skazano red. Butkiewicza za obrazę czci w dwu innych sprawach.

List do ekskajsera Wilhelma II. na poczcie toruńskiej. Poczta toruńska otrzymała onegdaj list wysłany z Berlina, adresowany: „Seine Majestät Kaiser Wilhelm II Doorn Holland“. List ten przyszedł do Torunia, gdyż widocznie urzędnik niemiecki na poczcie zrozumiał Thora Poland Poczta pruska po wyciśnięciu swojej urzędowej pieczęci list skierowała pod właściwym adresem.

Czytajcie Dziennik Pomorski

Juliusz Schreiber

Rynek 17. Chojnice Telefon 48.

Polecam w wielkim wyborze i tanio.
Obrusy, narzutki na leżanki, koberce
chodniki, koce, szare prześcieradła.

Teatrzyk lit.-art. „WESOŁY UL“

w salach hotelu Bristol pod kierown. T. Ordońskiego
Dziś i codziennie

Występowozaangaż. sił artystycznych
Sakulskiej, Dankowskiej, Łobanowej, Ordońskiego, Laliny
Kinowskiej oraz niezrównanego wirtuoza na ksylofonie
Bernardi'ego

Coferecier: Miodowicz - - Początek o godz. 9 wiecz.

Sprzedaż drewna.

W sobotę, dnia 5 marca br. o godz. 10.
przed poł. w lokalu p. Kalety - Hotel Pribe - w
Chojnicach sprzedawane będzie drewno z lasu miejskiego
Wolność i to

użytkowe, opałowe i chróst.

Drewno, można oglądać na miejscu w lesie za po-
przednim zgłoszeniem się u borowego.

Warunki sprzedaży ogłoszone zostaną w terminie
sprzedaży.

Chojnice, dnia 28. lutego 1927 r.

Magistrat.
Zarząd leśny.

Przyjmuję wszelkie rzeczy

do czyszczenia, farbowania i prania.
Wykonuję prędko i na miejscu. Przyjmuję
również wszelką bieliznę do prania
i prasowania.

Pralnia chemiczna i bielizny M. Gajdka.

Bacność!

Sprzedaje się **codziennie** od g 8-12 przed
od eksportu świni **codziennie** poł. i 2-6 po poł.

świeże odpadki

Trzy tanie dni!
1. 2. i 3. marca.

Głowy zł 0,55. sadło zł 1,70, poledwica zł 1,45,
osierdzia zł 0,75 za funt.

Pomorska Fabryka Bekonów „Sab“ Chojnice
Rzeźnia Miejska, tel. 205.

Trumny

Jak i wybicia do trumien
wykonanie pierwszorzędne,
mam stale na składzie po
umiarkowanych cenach.

Fr. Kiedrowski

magazyn mebli i trumien
ul. Człuchowska 6. ul. Człuchowska 6.

Wielki wybór

w żurnalach

francuskich i innych, na wios-
nę i lato. Specjalne żurnale
na kostjomy i płaszcze oraz
dla dzieci. Polecamy wszelkie
książki z robótkami

Księgarnia „Dzien. Pom.“

w Chojnicach.

Wszelkie druki

wykonuje
Drukarnia „Dziennika Pomorskiego“

Oryginalne szwedzkie wirówki do mleka

ALFA-LAVAL

były i są najlepsze.

Polecam przy 10 miesięcznej
odpłacie 30 lat gwarancji i fabry-
Wszelkie części zapasowe do
każdego rodzaju wirówek.

Reparacje
wykonuję szybko i tanio.
Pozatem polecam konwie
do przewozu mleka

ALFA

Biażki z nazwiskiem wła-
ściciela dostarcza się bezpłatnie

J. Giersch, Chojnice,
Pl. Jerzego 7.

Do młócenia

polecam

benzynę
benzol, oleje ga-
zowe, cylindrowe, ma-
szynowe, smary do maszyn
skórzane i włósienne pasy
transmisyjne, artyku-
ły do młynów
i gorzelni.

Ryszard Gehrke

Tel. 108 Tel. 108
Autocentrala Chojnice.

OSZCZĘDNOŚĆ

jest podstawą dobrobytu.

Oszczędności
od 1 złotego począwszy
przyjmujemy i oprocentujemy korzystnie.

Otwieramy

rachunki bieżące i czekowe.

Za zobowiązanie Powiatowej Kasy Oszczędności
odpowiada powiat Chojnicki całym swoim ma-
jątkiem i całą siłą podatkową.

Powiatowa Kasa Oszczędności Chojnice (Starostwo)

Papilarnie pewna instytucja pod gwarancją
Tel. 16. powiatu Chojnickiego. Tel. 16.
Oszczędność i praca ludzi wzbogaca

Specjalny warsztat reparacyjny

dla elektromotorów i dynamo, kolek-
torów, lamp samochodowych, starte-
rów, magnetów do motorów benzy-
nowych, akumulatorów samocho-
dowych i do zakładania światła.
Wszelkie reparacje jak i zakładanie
światła elektrycznego w domach
wykonuje się fachowo pod gwarancją

Firma Otton Rott

ul. Gdańska 6. ul. Gdańska 6.

Ostrzeżenie.

Niniejszem ostrzegam się każdego przed wynajęciem
mego lokalu lub mieszkania od p. Damazego Grzywacza
gdyż skarga p. Grzywacza przeciw mnie została prawo-
mocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Chojnicach
z dnia 3. 11. 1926 r. oddalona. Lokal wraz mieszkaniem
nikomu nie odstąpię. P. Damazy Grzywacz także nie
jest młarodajny, by mógł mi zabronić współników przyjąć.

„Bławat“

wł. Agnieszka Haase, p. p. Józef Jarecki.

Bardzo tanie meble na raty -
za gotówkę Jeszcze taniej

W składzie mebli Młynska 17

właśc. Os. Pawłowicz

kompl. jadalnie, sypialnie, pokoje męskie,
kuchnie, oddz. szafy, szafonierki, łózka, stoły
krzesła, biurka, lustra, kanapy, fotele, materace
i t. d.

Potrzebna od zaraz na
czas przejściowy

biegła biuralistka

umiejąca pisać na maszynie
Zgłoszenia tylko pisemne do
Ignacego Piotrkowskiego
506 Dworcowa 21.

Prima fasole, groch polny, groch zielony groch Wiktorja

oferuje Albert Ludwig.

Udziałem

lekcyj gry na skrzypcach.

Sierant

503 Człuchowska 57 II p.

Gesie darte pierze

odda tanio Kto? wskaże
eksp. Dz. Pom. 499

DOM

w Chojnicach przy głównej
ulicy z 10 pokojami, 3 kuch-
nie, ogród, zaraz na sprze-
dż lub zamianę na dom w
Dworcowej ul. z dobrą dopł.
Zgłosz. przyjm. Stanisław
Jasnoch, Strzelecka 2. 501

Chłopca

do sprzedaży gazet poszu-
kuje zarz, kto, wskaże eksp.
Dz. Pom. 505

Umebl. pokój

z balkonem do wynajęcia
Adres wskaże ekspedycja
Dz. Pom. 502

Poszukuje się zaraz

gospodyni

z dobrymi świadectwami.
Zgłoszenia 484

Majątność Krojanty
Chojnice.

Przetarg przymusowy

w czwartek, dnia 3 marca
o godz. 4 po poł. u spedy-
tora Nowackiego na skład-
nicy sprzedam najwięcej
dającemu za gotówkę:

1 skrzynię konlaku
Mazuś

497 kom. sąd. Chojnice.

Przetarg przymusowy

w czwartek, dnia 3 marca
o godz. 5 po poł. u spedy-
tora Nowackiego na skład-
nicy sprzedam najwięcej
dającemu za gotówkę

3 luksusowe regaly
Mazuś

496 kom. sąd. Chojnice.

Przetarg przymusowy

w piątek, dnia 4 marca br.
o godz. 3 po poł. w Charzy-
kowie u p. Klemmera sprze-
dam najwięcej dającemu za
gotówkę:

1 regał, 1 regał szklany,
1 mały regał, 1 kontuar z
2 części, 1 półka, 34 kufla
do piwa, 17 kieliszków do
wódki, 3 stoły, 6 krzesel,
2 ławy, 1 fortepian, 4 stoły
2 kanapy, 13 krzesel, 2 rogi
jelenie, 1 lustro, 3 rogi od
rogaczy, 3 stoły, 5 obrusów
3 firany z ramami, 1 mały
stół, 8 stołów ogrodowych
28 krzesel ogrodowych,
1 lustro toaletowe, 1 lustro
toaletowe z umywalką, 1 le-
żankę, 4 prosiaki, 1 wialnię
1 krowę, 1 wóz, 1 manez,
1 maszynę do mięsa. 498

Mazuś
kom. sąd. Chojnice.

Do prania

Jedwabiu i materiałów
kolorowych, Lux, mydło
w płatkach, mydło bar-
skie, mydło żółte, Prosek
Rinsso, Wiorki
mydlane Quillarja

Drogerja

Bracia Hubert

właśc. Julian Hubert
Chojnice, Pom. Gdańska 18.
Rok zał. 1894 tel. 219.